

Transilvania
văzută în publicistica istorică maghiară

**Transilvania
văzută în publicistica istorică maghiară**

Momente din istoria Transilvaniei
apărute în revista *História*

Editura Pro-Print
Miercurea-Ciuc, 1999

Titlul original: Erdély a Históriaban

Volumul apare în cadrul programului comun de editare
al Asociației Culturale Haáz Rezső, al Institutului Central-European
TLA și Editura Pro-Print

Întocmită de Bárdi Nándor
Traducere de Skultéty Sándor

Lectori: András János, Marius Cosmeanu

Redactori: Bárdi Nándor, Papp Z. Attila, Veres Péter, Burus Enikő

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

Transilvania văzută în publicistica istorică maghiară: momente din istoria Transilvaniei apărute în revista História.-

Miercurea-Ciuc: Pro-Print, 1999

p.; 20 cm.

Tit. orig. (hun): Erdély a Históriaban.

ISBN 973-9311-55-5

1. Transilvania
2. Historia, revistă

94(498.4)

PREFAȚĂ

Modesta noastră inițiativă oferă o selecție de scrieri istorice referitoare la Transilvania, publicate în revista História, care apare în Ungaria din anul 1979. În limba maghiară am publicat culegeri în 1992 și 1998 intitulate Erdély a Históriaban (Transilvania în História). Materialul acestei ediții din urmă, cu îmbogățiri și adăugiri, îl publicăm acum în limba română.

Volumul de față nu are intenții propagandistice. Dorim în primul rând să-l informăm pe cititor, nu să-l convingem, căci scopul nostru principal este să-i punem la dispoziție o lectură plăcută, captivantă, un punct de vedere istoric care până acum nu a fost accesibil cercurilor largi de cititori români. În scrierile selecției noastre cititorul nu va găsi o concepție unitară - aceasta nici nu a fost intenția noastră -, ci o lectură de nivel de popularizare a diverselor cercetări ale istoriografiei maghiare, cercetări care se referă la trecutul Transilvaniei.

Până la începutul anilor '80, în istoriografia maghiară a devenit determinantă abordarea în spiritul strict disciplinar, în loc să mai răspundă unor pretenții politice, istoriografia și-a propus să satisfacă cerințele unei societăți care s-a angajat pe o cale de dezvoltare burgheză și care dorește să cunoască realitățile propriului trecut. Această misiune a fost îmbrățișată de revista lunară História, redactată de Ferenc Glatz.

Prin volumele noastre publicate în limba română am dori să punem la dispoziția publicului lucrări care să-l ajute pe cititorul român să înțeleagă punctele de vedere și opiniile istoricilor maghiari, respectiv originea acestor păreri.

Relațiile maghiaro-române de două sute de ani sunt marcate de conflicte determinate de cele două procese de devenire națională

desfășurate paralel. Problema centrală a fiecăreia dintre părți era mereu aceea că una se temea pentru o parte a propriei sale comunități naționale, etnice de progresele celeilalte realizate în construirea propriului stat național. Indiferent care dintre părți avea temeri justificate, hipersensibilitatea alimentată de teamă este prezentă și de o parte, și de alta. Această teamă poate fi redusă și prin cunoașterea modului de gândire, a concepției asupra istoriei susținute de celălalt. Înainte de primul război mondial, românii aveau mai multe cunoștințe - mai ales prin ardeleni - despre Ungaria și despre maghiari decât maghiarii despre români. Până în zilele noastre, situația s-a schimbat în întregime. Culegerea noastră caută să ofere o contrapondere a acestei situații.

Colaboratorii